

NOSILEC DEJAVNOSTI ZA DAVČNE NAMENE IN IZDAJANJE RAČUNOV

Pojasnilo DURS, št. 4213-101/2014-2 z dne 7. 3. 2014

Davčni zavezanec navaja primer kmečkega gospodinjstva, ki se ukvarja z osnovno kmetijsko dejavnostjo ter dopolnilno dejavnostjo na kmetiji in ki je pričelo s 1. 1. 2014 ugotavljati dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Za nosilca dejavnosti za davčne namene so člani kmečkega gospodinjstva izbrali očeta, ki je bil kot predstavnik kmečkega gospodinjstva tudi že identificiran za namene DDV. Dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji je izdano na sina.

Sin je kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji kandidiral za nepovratna javna sredstva na javnem razpisu Ministrstva za okolje in prostor. Na razpisu je bil uspešen, razpisni pogoji pa zahtevajo, da se računi glasijo na nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji, torej na sina.

Razpisni pogoji zahtevajo, da se računi glasijo na sina kot nosilca dopolnilne dejavnosti, zato vas zanima, ali je z davčnega vidika sprejemljivo, da je na računih naveden sin in ne oče.

Zastavljeno je bilo tudi vprašanje glede možnosti identifikacije za namene DDV sina kot nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji, pa tudi vprašanje, v čigavem imenu se izdajajo računi za dopolnilno dejavnost. Torej, ali v imenu sina, ki je nosilec dopolnilne dejavnosti, ali v imenu očeta kot nosilca kmetijske dejavnosti za davčne namene.

V nadaljevanju pojasnjujemo:

Za namene DDV je v okviru kmečkega gospodinjstva lahko iz kmetijske dejavnosti, za katero se davčna osnova ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, identificirana le oseba, ki je za davčne namene določena kot nosilec te dejavnosti.

Na računu je lahko kot kupec ali naročnik naveden nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, kateremu je upravna enota izdala dovoljenje za opravljanje te dejavnosti, priporočamo pa, da se na računu navede tudi podatek o osebi, ki je za davčne namene določena kot nosilec kmetijske dejavnosti. Identifikacijska številka za DDV nosilca kmetijske dejavnosti pa mora biti navedena, če je kupec oziroma naročnik določen kot oseba, ki mora obračunati in plačati DDV.

Na računih za prodajo blaga in opravljene storitve v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji mora biti kot prodajalec naveden nosilec dopolnilne dejavnosti (v konkretnem primeru sin), iz računa pa naj bo razvidno, da spada dopolnilna dejavnost za davčne namene v okvir kmetijske dejavnosti z navedbo in podatki nosilca kmetijske dejavnosti, pri tem pa mora biti obvezno navedena identifikacijska številka za DDV nosilca kmetijske dejavnosti (v konkretnem primeru oče).

Najprej v zvezi z možnostjo identifikacije za namene DDV sina, kateremu je upravna enota izdala dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, pojasnjujemo, da je lahko za namene DDV iz kmetijske dejavnosti, za katero se davčna osnova ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, identificirana le oseba, ki je v skladu s 304. členom Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11–UPB4, 32/12, 94/12 in 111/13) določena kot nosilec te dejavnosti.

Ker v konkretnem primeru sin za davčne namene ni določen kot nosilec kmetijske dejavnosti, ga davčni organ iz tega naslova ne more identificirati za namene DDV. Kot nosilec te dejavnosti je določen oče, ki je že identificiran za namene DDV in mora obračunavati DDV in izpolnjevati ostale obveznosti iz naslova DDV za vse dejavnosti,

katerih nosilec je (osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in morebitnih drugih dejavnosti, katerih nosilec je). To pomeni, da oče v obračune DDV vključi vse obdavčljive transakcije, ki se nanašajo na te dejavnosti, torej tudi iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

V zvezi z navedbami na prejetih računih pa naslednje:

Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 14/13 in 46/13-ZIPRS1314-A) v 82. členu določa obvezne podatke na računu. Na podlagi 4. točke tega člena zakona mora biti na računu navedena identifikacijska številka za DDV kupca oziroma naročnika, pod katero je kupec ali naročnik prejel dobavo blaga ali storitev, za katero je dolžan plačati DDV, ali je prejel dobavo blaga v skladu s 46. členom tega zakona. Nadalje v 5. točki prvega odstavka 82. člen ZDDV-1 določa, da mora biti na računu podatek o imenu in naslovu davčnega zavezanca in njegovega kupca ali naročnika.

Tako je na računu lahko naveden nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, kateremu je upravna enota izdala dovoljenje za opravljanje te dejavnosti, predlagamo pa, da se glede na zgoraj navedene določbe ZDDV-1 na računu navede tudi podatek o osebi, ki je za davčne namene določena kot nosilec kmetijske dejavnosti. Identifikacijska številka za DDV nosilca kmetijske dejavnosti pa mora biti navedena, če je kupec oziroma naročnik določen kot plačnik DDV, torej kot oseba, ki mora obračunati in plačati DDV.

ZDDV-1 v četrtem odstavku 84. člena med drugim določa, da mora biti zagotovljena pristnost izvora in celovitost vsebine računa. Vsak davčni zavezanec določi način zagotovitve pristnosti izvora, celovitosti vsebine in čitljivost računa. Ta se lahko zagotavlja s postopki za nadzor poslovanja, ki ustvarjajo zanesljivo revizijsko sled med računom in dobavo blaga ali opravljeno storitvijo.

Tako se v postopku nadzora račun preveri kot dokument v poslovnem in računovodskem postopku ter se ne obravnava kot samostojen dokument. Računi so običajno le eden od dokumentov (npr. naročilnica, pogodba, prevozna listina ipd), ki so povezani s transakcijo in jo dokazujejo. Postopek za nadzor poslovanja ustvari zanesljivo revizijsko sled, ki se v računovodstvu opiše kot dokumentiran tok transakcije od začetka, tj. od izvirnega dokumenta, kot je naročilnica, do konca, tj. do konca evidence v letnem računovodskem izkazu. Vključuje izvirne dokumente, obdelane transakcije in sklice na povezavo med navedenimi dokumenti. Za namene DDV mora revizijska sled zagotoviti preverljivo povezavo med računom in dobavo blaga ali opravljeno storitvijo, da se omogoči preverjanje, ali račun odraža, da je bilo blago dobavljeno ali storitev opravljena. Navedeno zagotavlja preverjanje, da se računi, ki jih davčni zavezanec evidentira za dejavnost v poslovnih knjigah, dejansko tudi nanašajo na dejavnost.

Davčnemu zavezancu v naknadnem nadzoru pravica do odbitka DDV ni odvzeta zgolj zaradi dejstva, ker je na prejetem računu naveden podatek o osebi, kateri je upravna enota izdala dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, medtem ko je za davčne namene kot nosilec kmetijske dejavnosti določen drug član kmečkega gospodinjstva. Pomembno je, da se nabavljeno blago oziroma storitve uporablja oziroma ima namen uporabljati za opravljanje dejavnosti in da se lahko preveri povezavo med računom in dobavo blaga ali opravljeno storitvijo.

V zvezi z izdajanjem računov pojasnjujemo:

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, katerega poslovanje se sicer vključuje v davčno osnovo nosilca kmetijske dejavnosti, določenega za namene obdavčenja po drugem odstavku 47. člena o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7 s spremembami), še vedno opravlja dejavnost v svojem imenu, za svoj račun in riziko. Kljub temu, da svoje davčne obveznosti, ki izhajajo iz poslovanja, izpolnjuje v okviru davčnih obračunov nosilca kmetijske dejavnosti, je še vedno on sam tisti, ki vstopa v

gospodarska obligacijska razmerja s svojimi poslovnimi partnerji. V skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi – SRS (Uradni list RS št. 118/2005 in nadaljnji) mora račun kot knjigovodska listina pošteno in verodostojno odražati vsebino poslovnega dogodka. Posledično mora biti kot prodajalec na računu navedena oseba, ki dejansko vstopa v obligacijsko razmerje s kupcem. Na računih za prodajo blaga in opravljene storitve v okviru dopolnilne dejavnosti mora biti kot prodajalec naveden nosilec dopolnilne dejavnosti, iz računa pa naj bo razvidno, da spada dopolnilna dejavnost za davčne namene v okvir kmetijske dejavnosti z navedbo in podatki nosilca kmetijske dejavnosti.

V skladu s 3. točko prvega odstavka 82. člena ZDDV-1 mora biti na izdanem računu navedena identifikacijska številka za DDV, pod katero je davčni zavezanec dobavil blago ali storitev, kar v konkretnem primeru pomeni, da mora biti na računu obvezno navedena identifikacijska številka za DDV nosilca kmetijske dejavnosti, torej očeta.